

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เนื่องจากการจะปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลย่อมจะต้องอาศัยระบบงานและการบริหารจัดการที่ดี บนพื้นฐานของระเบียบกฎหมายที่ชัดเจนเอื้อต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งบุคลากรภายในองค์กรต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ^๑

ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้กรมที่ดินมีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในที่ดินของบุคคลและจัดการที่ดินของรัฐ โดยการรังวัดทำแผนที่ การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน การให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ดิน เพื่อให้บุคลากรมีความมั่นคงในการถือครองที่ดิน และได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดินของรัฐให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

กองเทคโนโลยีทำแผนที่เป็นหน่วยงานสังกัดกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการสนับสนุนการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงฯ คือ ดำเนินการเกี่ยวกับการวางโครงหมุดหลักฐานแผนที่ รังวัดหมุดหลักฐานแผนที่โดยระบบดาวเทียม สร้างระวางแผนที่ภาคพื้นดิน การวางโครงแผนที่ด้วยรูปถ่ายทางอากาศ สร้างระวางรูปถ่ายทางอากาศ ระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ระวางแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม ซ่อมหมุดหลักฐานแผนที่ ปรับปรุงระวางแผนที่จัดทำข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดินในระบบภูมิสารสนเทศ จัดทำฐานข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดินของรัฐในระบบภูมิสารสนเทศ และปฏิบัติงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย^๒

การบริหารองค์การให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานเกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการประชาชน ผู้บริหารองค์การจึงเน้นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ และค่านิยมขององค์การ ให้ขับเคลื่อนองค์การโดยการบริหารจัดการที่ดี สามารถตรวจสอบได้ มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ผลงานมีคุณภาพ และมีความมุ่งมั่นในการให้บริการแก่ประชาชน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือการมีบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์การอยู่เสมอ เป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถ้าเมินเฉยต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์การแล้ว ความด้วยประสิทธิภาพก็จะ

^๑กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมที่ดิน, โครงการคัดเลือกข้าราชการกรมที่ดิน ผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๕, (กรุงเทพมหานคร: กองการพิมพ์ กรมที่ดิน, ๒๕๕๖), หน้า ๕๙.

^๒กระทรวงมหาดไทย, รายงานผลการปฏิบัติงานสำนักเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕, (กรุงเทพมหานคร: กองการพิมพ์ กรมที่ดิน, ๒๕๕๖), หน้า ๒.

เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น และเมื่อสิ่งดังกล่าวเกิดขึ้นแล้วองค์กรนั้นก็ประสบปัญหาด้านการแข่งขันกับคู่แข่ง ทำให้องค์กรไม่สามารถดำรงอยู่ได้^๓

แรงจูงใจที่ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น สามารถสร้างขึ้นด้วยหลักพุทธธรรมหรือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนการปฏิบัติงาน พระพุทธเจ้านั้นพระองค์ได้ทรงวางแผนหรือวางหลักการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เอาไว้ โดยทรงมุ่งเน้นการพัฒนาที่จิตใจเป็นสำคัญ เพราะเมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องทางด้านร่างกายและจิตใจแล้วก็ได้ชื่อว่ามีมนุษย์ผู้นั้นได้รับการพัฒนาทุกอย่าง เป็นคนที่มีจิตใจสูงและย่อมจะนำความสุขมาให้แก่ตนเอง แก่ผู้อื่นและแก่สังคม อันจะก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุขตลอดทั้งสร้างความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานให้แก่ตนเองได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ เพราะการปฏิบัติงานในวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้นจะเป็นสิ่งที่ยกเว้นหรือไม่ปฏิบัติไม่ได้ และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ ถ้าหากละเลยก็ย่อมจะสูญเสียความเป็นมนุษย์ที่ถูกต้องไป ดังนั้นการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานควรถือปฏิบัติ โดยเฉพาะข้าราชการเนื่องจากข้าราชการเป็นส่วนหนึ่งของภาครัฐที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่และภารกิจที่จำเป็นในการดูแลสิทธิ ความชอบธรรมของประชาชนในสังคมภายใต้หลักธรรมที่ควรยึดถือและปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้หน้าที่ความรับผิดชอบหรือการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่นำไปสู่ความสำเร็จด้วยหลักอิทธิบาท ๔^๔ ได้แก่ (๑) ฉันทะ คือ ความพอใจ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป (๒) วิริยะ คือ ความเพียร ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง (๓) จิตตะ คือ ความคิดมุ่งไป ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป (๔) วิมังสา คือ ความไตร่ตรอง หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบตรองเหตุผล และตรวจสอบข้อสงสัยหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น เมื่อนำหลักพุทธธรรมมาปฏิบัติกับการปฏิบัติงานก็ทำให้เกิด ความรักงาน ขยัน รับผิดชอบ และรู้จักไตร่ตรอง ในงานที่ทำ ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอในงานราชการ คือ การให้บริการของภาครัฐแก่ประชาชนจะมีขั้นตอนหลายขั้นตอน การพิจารณามีความล่าช้า วิธีการทำงานที่ไม่ทันสมัย ระยะเวลาในการพิจารณาไม่ได้กำหนดไว้ให้ชัดเจน ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาดังกล่าวทำให้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายของประชาชนและภาคเอกชนสูงขึ้น และมีการผลักภาระค่าใช้จ่ายกันเป็นทอด ๆ ต่อไปจนในที่สุด ทำให้เกิดปัญหาและความไม่เป็นธรรมขึ้นในสังคม ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม^๕ และระบบราชการเน้นการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางเกินความจำเป็น ทำให้เกิดการบริหารงานล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่สอดคล้องกับความต้องการ

^๓ชาญชัย อาจิสมาจารย์, วิธีปรับกลยุทธ์สร้างประสิทธิผลขององค์กร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิมพ์ทอง, ๒๕๔๔), หน้า ๔.

^๔อภิ. วิ. (ไทย) ๓๕/๕๐๕/๒๙๒.

^๕สำนักงาน ก.พ.ร., แนวทางการดำเนินการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ปี ๒๕๔๗-๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สุขุมวิทมีเดีย มาร์เก็ตติ้ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๒.

เจริญทางเทคโนโลยี และเศรษฐกิจ รวมไปถึงทัศนคติ ค่านิยมของข้าราชการมัทยกย่องในอำนาจ ความมั่งคั่ง เกียรตินิยม ชื่อเสียง ระบบอาวุโส ทำให้ช่องว่างระหว่างความสัมพันธ์ของชั้นผู้น้อยกับชั้นผู้ใหญ่ มีศักดิ์ศรีเหนือกว่าผู้ต่ำกว่า การมีความรู้สูงส่งผลให้การมีอำนาจต่อรองทางการเมืองเรียกร้องผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตนเองได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาการเล่นพรรคเล่นพวกในระบบราชการ การปฏิบัติหน้าที่ของราชการยังประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้ไม่ดีเท่าที่ควร การปฏิบัติงานจึงขาดความเป็นธรรมต่อประชาชนที่มาใช้บริการ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา (หลักอิทธิบาท ๔) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและนำไปปรับปรุงแก้ไขของหน่วยงานต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ ศึกษาปัญหาแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ การประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๑ ปัญหาและแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ควรเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน” มีการกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตโดยใช้หลักอิทธิบาท ๔ ประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจในงานที่ทำ) วิริยะ (ความเพียรพยายามในงานที่ทำ) จิตตะ (ความตั้งใจในงานที่ทำ) และวิมังสา (ความไตร่ตรองในงานที่ทำ)

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และ ด้านวิมังสา

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรกองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ซึ่งมีจำนวน ๑๕๕ คน^๖

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๗ ท่าน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ที่ตั้ง อาคารรังวัด และทำแผนที่ ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๔ เดือน

^๖ข้อมูลจากฝ่ายบริหารทั่วไป กองเทคโนโลยีทำแผนที่ บันทึกรายงานอัตรากำลังข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘.

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ บุคลากรที่มีเพศแตกต่างกัน มีการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ บุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การประยุกต์ หมายถึง การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยหลักพุทธธรรมให้ประสบความสำเร็จต่อการปฏิบัติงาน

หลักพุทธธรรม หมายถึง อิทธิบาท ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เป็นฐานแห่งความสำเร็จหรือหลักการปฏิบัติงาน เพื่อเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของบุคลากรประกอบไปด้วยหัวข้อธรรม ๔ ข้อ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา

๑) **ฉันทะ** (ความพอใจรักใคร่ในการทำงาน) หมายถึง ความพอใจ ความรัก ความชอบ ความสนใจในสิ่งที่ทำ คือ มีใจที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ

๒) **วิริยะ** (ความเพียรพยายามในการทำงาน) หมายถึง ความขยันหมั่นเพียรที่ผู้ปฏิบัติงานพึงปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นพยายาม ด้วยความอุตสาหะอดทน ทำอย่างเต็มที่เต็มกำลัง และเต็มความสามารถ เพื่อให้งานที่ปฏิบัติประสบความสำเร็จ

๓) **จิตตะ** (ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการทำงาน) หมายถึง ความเอาใจใส่ในงานที่ทำ หมั่นตรวจตราดูแลอยู่เสมอ ไม่ปล่อยปละละเลยกับงานของตน ตั้งใจและจดจ่ออยู่กับงานที่ตนกำลังทำอยู่ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของงาน

๔) **วิมังสา** (การพิจารณาใคร่ครวญเหตุผลแห่งความสำเร็จของงาน) หมายถึง ต้องมีการพิจารณาไตร่ตรองโดยใช้สติปัญญา การใช้เหตุผล การใช้สติ รู้จักคิด รู้จักอ่าน ว่าสิ่งไหนทำไปแล้วถูกหรือผิดอย่างไร ถ้าสิ่งไหนทำไปแล้วได้ผลดีก็ควรจะทำมากขึ้น ถ้าสิ่งไหนผิดก็ควรแก้ไข เพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จ

การพัฒนา หมายถึง การปฏิบัติงานให้มีคุณภาพมากขึ้น เป็นการชักชวน การกระตุ้น บุคลากรในการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่ดี ต่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางที่ดีในการปฏิบัติงานและประสบผลสำเร็จ จนเป็นที่น่าพึงพอใจแก่องค์กร

ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานของข้าราชการ กองเทคโนโลยีฯ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มุ่งให้งานสำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียร มุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ศึกษาหาความรู้ความเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ

การปฏิบัติงาน หมายถึง การสร้างความเชื่อมโยงและความชัดเจนให้กับเป้าหมายในการทำงานของข้าราชการ กองเทคโนโลยีฯ ที่ กรมที่ดิน เพื่อการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติงานใน กองเทคโนโลยีฯ ที่ กรมที่ดิน สังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่ตั้งอาคารรังวัดและทำแผนที่ ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีฯ ที่ กรมที่ดิน

๑.๗.๒ ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีฯ ที่ กรมที่ดิน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีฯ ที่ กรมที่ดิน

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยใช้เป็นข้อมูลและเป็นประโยชน์สำหรับนำไปพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร กองเทคโนโลยีฯ ที่ กรมที่ดิน